

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

1. א. עור האליה כאליה דמי.....1
1. ב. ואלו שעורותיהן כבשרן עור שתחת האליה.....1
2. ג. למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין.....2
- ד. השוחט את העולה להקטיר בזית מעור שתחת האליה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת 2.....2
- ה. האכל יאכל בשתי אכילות הכתוב מדבר אחד אכילת אדם ואחד אכילת מזבח מבשר זבח שלמיו מה שלמים מפגלין ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין שלישי זה חוץ לזמנו 4.....4
- ו. לא ירצה כהרצאת כשר כן הרצאת פסול ומה הרצאת כשר עד שיקריבו כל מתיריו אף הרצאת פסול עד שיקריבו כל מתיריו 4.....4
- ז. המקריב בהקרבה הוא נפסל ואינו נפסל בשלישי 4.....4
- ח. אותו בזבח הכתוב מדבר ואינו מדבר בכהן 5.....5

דף כח.

א. עור האליה כאליה דמי

דברים¹ שאינן ראויין לא לאכילה ולא להקטרה אינן חשובין לענין מחשבת הקרבנות ובכללם העור של בהמה כולו, חוץ מעור שתחת² האליה שהוא ראוי לאכילה.

ב. ואלו שעורותיהן כבשרן עור שתחת האליה

¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יד הלכה ז
² כס"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

יש שעורותיהם³ כבשרם בין לאיסור אכילה בין לטומאה, ובכללם עור שתחת האליה, שמיטמא מן הנבילה.

ג. למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין

כהן האוכל⁴ מתנות כהונה אם כל המטעמים שוין אצל הכהן יאכלם עלי ובהרדל דרך גדולה, דאמר קרא (במדבר יח פסוק ח) לְכֹל קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נִתְּתִים לְמִשְׁחָה דרך גדולה כדרך שהמלכים אוכלים, ואם אין הצלי ערב לו יכול לאוכלם בכל ענין שהוא ערב לו יותר, כדי שיאכלם בתיאבון וזו היא גדולתו.

כלי חרש שנתבשלה בו החטאת הנאכלת טעון שבירה בעזרה, וכלי מתכות שנתבשלה בו טעון מריקה ושטיפה במים בעזרה, ואין ממתנינים מעת לעת להשתמש בו ויפגם טעמו, שהתורה לא⁵ רצתה שיבשלו קדשים בקדירה פגומה שאין זה כבוד לקדשים, ועוד שהרי כתוב לְמִשְׁחָה – לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין ואין דרך המלכים לאכול בכלי פגומה.

ד. השוחט את העולה להקטיר כזית מעור שתחת האליה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת

³ רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ד הלכה כא, והלכות שאר אבות הטומאה פרק א הלכה ט

⁴ שו"ע ונו"כ יו"ד סא יב

⁵ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עט סעיף ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כבר התבאר שדברים⁶ שאינן ראויין לא לאכילה ולא להקטרה אינן חשובין לענין מחשבת הקרבנות ובכללם העור של בהמה כולו⁷, חוץ מעור שתחת⁸ האליה שהוא ראוי לאכילה, ואם חשב מחשבת אכילה חוץ לזמנו פיגול, ומחשבת אכילה חוץ למקומו, פסול, אולם י"א שאינו כאליה ממש שאינו ראוי להקטרה ואם חשב להקטירו אינו פוסל ומפגל, מלבד בקרבן עולה⁹. כיון שאם כיון בהקטרה על דבר שאינו ראוי להקטרה אינו פוסל ומפגל¹⁰. וי"א¹¹ שראוי להקטרה שבשלמי כבש שאליתו קריבה, העור נמי קרב, דכי היכי דלענין אכילה חשיב ליה בשר, לענין מצות הקטרה נמי בשר הוא.

י"א¹² שגם עור בית הבושת בקרבן שלמים דינו כבשר ואם מחשב לאוכלו חוץ לזמנו או חוץ למקומו פוסל ומפגל.

דף כח:

⁶ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יד הלכה ז

⁷ צ"ע אמאי לא הזכיר עור בית הבושת שהוא כבשר כדאיתא ברמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ד הלכה כא, והלכות שאר אבות הטומאה פרק א הלכה ט, ואין לומר דבכא איירי בעולה שאינה באה מנקיבה ועור בית הבושת הוא הרחם, שהרי הכא הזכיר שראוי לאכילה וא"כ איירי במחשבת אכילה חוץ לזמנו שלא שייך העולה, ועיין קהלת יעקב לרבי יעקב אלבעלי מאכ"א פרק ד הלכה כא שכתב בל לענין מחשבת פיסול אין המחשבה פוסלת בהם ולא משום דלאו אכילה אלא משום דהכהנים לא אכלי ליה ולא חשיב לגבייהו ומשו"ה אין המחשבה פוסל אבל לגבי טומאה ונבלה חשיב שפיר אכילה כיון דאכלי להו אינשי. אולם זה צ"ע דהא בגמ' אמרינן להדיא שעור האליה אין הכהנים אוכלים ובכל זאת פוסל "סד"א ה"מ לענין טומאה דרכיך מצטרף אבל הכא אימא למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין ולא עבידי מלכים דאכלי הכי אימא לא קמ"ל" וצ"ע. ועיין שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן כו שכתב שעור בית הבושת נהג בשאר זבחים ועיי"ש מש"כ גבי עור השליל. אולם אם נאמר שעור האליה קרב כאליה א"כ מוכן שהרמב"ם נקטו כיון שקרב גם בכבש שלמים ושייך בו מחשבת פסול בעולה ובשלמים בין באכילה בין בהקטרה.

⁸ כס"מ שם

⁹ שהרי כיון שהוא כבשר כמבואר בפ"ד מהל' מאכ"א הל' כ"א וז"ל, ואלו שערויהן כבשרן וכו' ועור שתחת האליה וכו' כל אלו העורות כשהן רכות הרי הן כבשר לכל דבר, בין לאיסור אכילה בין לטומאה עכ"ל. א"כ הוי מחשב בעולה בבשר שהוא ראוי להקטרה ואינו כעור שמפשיטין. אבהא"ז שם

¹⁰ וכ"כ בתורת הקדשים יט. אות ט

¹¹ פסקי רי"ד כאן

¹² כ"כ בתורת הקדשים שם אות י לדעת הרמב"ם וכתב שדעת רש"י אינו כן

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

ה. האכל יאכל בשתי אכילות הכתוב מדבר אחד אכילת אדם ואחד אכילת מזבח מבשר זבח שלמיו מה שלמים מפגלין ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין שלישי זה חוץ לזמנו

כבר התבאר לעיל דף יג: שמפי השמועה¹³ למדו שזה שנאמר בתורה (ויקרא ז פסוק יח) וְאִם הָאָכַל יֵאָכַל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו אִינוּ מְדַבֵּר אֶלָּא בְּמַחֲשָׁב בְּשַׁעַת הַקֶּרְבָּה שִׂיאָכַל מִמֶּנּוּ בְּשִׁלְיָשִׁי, וְהוּא הַדִּין לְכָל קֶרֶבֶן שֶׁחָשַׁב עָלָיו בְּשַׁעַת מַעֲשָׂיו שִׂיאָכַל מִמֶּנּוּ לְאַחַר זְמַן הָרְאוּי לְאֲכִילַת אוֹתוֹ קֶרֶבֶן, וְכֵן אִם חָשַׁב לְהַקְטִיר מִמֶּנּוּ בְּמִזְבַּח דְּבַר הָרְאוּי לְהַקְטִירָה [לְאַחַר זְמַן הָרְאוּי לְהַקְטִירָה], כֵּךְ לְמַדּוּ מִפִּי הַשְּׂמוּעָה, אֶחָד אֲכִילַת אָדָם וְאֶחָד אֲכִילַת מִזְבַּח, אִם חָשַׁב עָלֵיהֶן אַחַר זְמַנָּן הָרִי הַקֶּרֶבֶן פְּגוּל.

ו. לא ירצה כהרצאת כשר כן הרצאת פסול ומה הרצאת כשר עד שיקריבו כל מתיריו אף הרצאת פסול עד שיקריבו כל מתיריו

אינו חייב¹⁴ ברת על קדש שיש לו מתירין עד שיאכל ממנו אחר שקרבו מתיריו, אבל אם אכל את הבשר קודם זריקת הדם אינו לוקה, זה הכלל כל שיש לו מתירין אין חייבין עליו משום פגול עד שיקרבו מתיריו כהלכתן.

ז. המקריב בהקרבה הוא נפסל ואינו נפסל בשלישי

כבר התבאר לעיל דף יג: ודף כז: שקרבן¹⁵ שלא נפסדה מחשבתו אלא נזרק דמו על המזבח כהלכתו ונשאר ממנו לאחר זמן אכילתו, אותו הנשאר נקרא נותר ואסור לאכול, והקרבתו כבר נרצה וכיפר. הרי הוא אומר בדם (שם יז

¹³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יג הלכה ב

¹⁴ רמב"ם שם פרק יח הלכה טז

¹⁵ רמב"ם שם פרק יג הלכה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיַחַא בְּדַף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת זְבַחִים

פסוק יא) וְאֲנִי נִתְתִּיז לְכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר כִּיֹּן שֶׁהִגִּיעַ דָּם לְמִזְבֵּחַ כִּהְלַכְתִּי
נִתְכַפְּרוּ הַבְּעָלִים וְנִרְצָה הַקֶּרֶבֶן.

ח. אֹתוֹ בְּזִבְחַת הַכֶּהֵן מִדְּבַר וְאִינוֹ מִדְּבַר בְּכֶהֵן

אע"ג שבעל הקרבן הוא¹⁶ מי שמביאו למקדש, מ"מ המחשבה אינה תלויה
אלא בכהן כדכתיב (שם ז פסוק יח) הַמִּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יִחָשֵׁב לוֹ פְּגוּל יְהִיָּה,
וְכִשְׁחִכְהוּ מִחֶשֶׁב כִּתְיֻקּוֹנוֹ אִינוֹ פּוֹעֵל מֵהַשְּׁבָעִלִּים יִחָשְׁבוּ כּוֹנֵת פִּיגוּל,
וְאִפִּילוֹ שִׁמְעֵנוּ הַבְּעָלִים שֶׁפָּגְלוּ וְהִיתָה מִחֲשַׁבְתָּ הָעוֹבֵד נְכוֹנָה הֲרִי זֶה כֶּשֶׁר.

וכן להיפך במחשבת הכהן נתפגל אף שהבעלים כווננו כתיקונו שכיון שהכהן
הוא בעל העבודה, אי אפשר שזה יעבוד וזה יחשב אולם אין הכהן נפסל
מעבודתו כשחשב מחשב פיגול.

¹⁶ רמב"ם שם פי"ד ה"א, ערוך השולחן העתיד שם סי' קמז סעי' א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

